

Dosarul nr.1a-972/22
Ungheni
nr. 1-21192576-02-1a-20052022
Triboi

Prima instanța: Judecătoria
Judecător: Petru

DECIZIE

07 februarie 2023
Chișinău

mun.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,
în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Judecători:

Grefier:

cu participarea:

Procurorului:

Avocatului:

Inculpatului:

Alexandru Spoială
Dorin Dulghieru și Sergiu Daguța
Stanislav Sandu

Alexandru Casir
Valeriu Căușnean
Andrian Vacari

examinând în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de procurorul Teodor Diaconu împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 27 aprilie 2022 în cauza penală de învinuirea

VACARI Andrian *****, născut la *****, *****

domiciliat s.Schineni r-n Soroca, cet. RM, căsătorit,doi copii minor la întreținere, neangajat în câmpul muncii, moldovean, fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod Penal al RM,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.12.2021 – 27.04.2022;

Instanța de apel: 20.05.2022 - 07.02.2023.

Procedura de citare legală a fost executată.

Verificând legalitatea sentinței atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de apelant, Colegiul Penal, -

A C O N S T A T A T :

Soluția și argumentele instanței de fond.

Prin sentința din 27 aprilie 2022 a Judecătoriei Ungheni, Vacari Andria a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova.

S-a încetat procesul penal în cauza penală de învinuire a lui ***Vacari Andrian*** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod Penal al RM și s-a liberat de pedeapsă penală, în legătură cu intervenirea actului de amnistie, în temeiul Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

S-a admis acțiunea civilă parțial. S-a încasat de la ***Vacari Andrian*** în beneficiul părții vătămate Gașper Anatolie, prejudiciu material cauzat prin infracțiune în sumă de 5600 (cinci mii șase sute) lei, prejudiciul moral în mărime de 6400 (șase mii patru sute) și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3000 (trei mii) lei, iar în total suma de 15000 (cincisprezece mii) lei.

Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Vacari Andrian la începutul lunii martie anul 2019 urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane l-a contactat telefonic pe Gașper Anatolie pe numărul de telefon 069322945 care era plasat pe site-ul 999.md cu oferta vânzării de struguri de viță de vie și si-a expus disponibilitatea de a cumpăra struguri de viță de vie. Peste câteva zile Vacari Andrian s-a deplasat în s. Șişcani r-ul Nisporeni și a procurat 680 kg. de poamă la prețul de 2 lei/kg. urmând ca banii pentru producție să-i achite după realizare. Peste două săptămâni Vacari Andrian conducându-se după planul său infracțional l-a telefonat din nou pe Gașper Anatolie și și-a exprimat intenția de a mai procura poamă. Astfel, la sfârșitul lunii martie 2019 Vacari Andrian s-a deplasat în s. Șişcani r-ul Nisporeni și s-a întâlnit cu Gașper Anatolie și a achitat suma de 1380 lei pentru poama achiziționată anterior. În continuare Vacari Andrian inducându-l în eroare pe Gașper Anatolie, prezentându-i ca adevărată informația că el este cumpărător de bună credință și că este o persoană de încredere a mai achiziționat de la Gașper Anatolie 2800 kg. de poamă la prețul de 2 lei/kg. în condițiile că o va achita după realizare. După intrarea în posesie a bunurilor și anume a 2800 kg. de poamă Vacari Andrian sub pretexte inventate, la expirarea unui termen rezonabil după realizare, a refuzat achitarea producției primite cauzând lui Gașper Anatolie daune considerabile în sumă de 5600 lei.

Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, procurorul în Procuratura r-lui Nisporeni, Teodor Diaconu, cu respectarea termenului legal, a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Ungheni din 27.04.2022, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi decizii, prin care Vacari Andrian să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod Penal, cu numirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 600 uc. și să fie liberat de răspundere penală din motivul intervenirii amnistiei, în temeiul art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (nr. 243 din 24.12.2021). În rest, sentința contestată de menținut fără modificări.

În susținerea argumentelor invocate în cererea de apel, acuzatorul de stat a invocat că, instanța de fond, urmare a examinării procesului penal de acuzare a

inculpatului Vacari Andrian deși a apreciat corect probele de caz, constatînd că ultimul a săvîrșit și se consideră vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod Penal, contrar prevederilor art. 101 alin.(4), 378 alin.(1), 389 alin.(1) și 394 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, la liberat pe ultimul de răspundere penală în legătură cu intervenirea amnistiei, fără a-l recunoaște vinovat și fără să-i stabilească pedeapsa penală potrivit rigorilor normelor materiale enunțate și practicii judecătorești recent stabilite de către Curtea Supremă de Justiție.

La fel, acuzarea consideră că instanța de fond, adoptînd o soluție în ordinea art. 391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, urma să restituie bunurile care urmează a fi confiscate proprietarilor lor de drept, inclusiv cele dobîndite pe cale ilegală și să revoce măsurile de asigurare a acțiunii civile, în ordinea art.396 pct.4) Cod de procedură penală, care reglementează expres ce soluții urmează să conțină dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal, să lase fără examinare acțiunea civilă potrivit art.387 Cod de procedură penală.

Menționează că, adoptarea unei sentințe de încetare a procesului penal cu recunoașterea vinovăției persoanei, ar prezuma indicarea și analiza în cadrul sentinței a unor probe administrate, la etapa cercetării judecătorești, fapt care nu poate fi efectuat la etapa ședinței preliminare sau în cursul cercetării judecătorești când această acțiune a fost întreruptă de judecător datorită recepționării unei cereri de aplicare a amnistiei, fără a oferi posibilitatea părților de a administra probe și, respectiv a le aprecia din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu — din punct de vedere al coroborării lor.

Susține apelantul că această soluție nu doar că nu este prevăzut de legislație, dar contravine art. 101 alin.(4), 378 alin.(1), 389 alin.(1) și 394 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală.

Astfel, în cadrul dezbaterilor judiciare, deși acuzatorul de stat a solicitat recunoașterea inculpatului Văcări Andrian vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod Penal, cu stabilirea pedepsei pentru săvîrșirea infracțiunii date, iar în legătură cu intervenirea amnistiei să fie liberat de răspundere penală, instanța de judecată contrar prevederilor art.389 alin.(4) pct.2) din Codul de procedură penală, a încetat procesul penal în privința ultimului, învinuit de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod Penal, din motivul intervenirii amnistiei, în temeiul art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (nr. 243 din 24.12.2021), aplicînd eronat prevederile normei procesuale enunțate.

Argumentele părților.

Acuzatorul de stat, procurorul Alexandru Casir, în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat, solicitînd admiterea conform motivelor consemnate în apel.

În ședința instanței de apel, avocatul Valeriu Căușnean în interesele inculpatului, a solicitat respingerea apelului declarat de către acuzator cu menținerea sentinței instanței de fond, ca fiind una legală și întemeiată.

În ședința instanței de apel, inculpatul Vacari Adrian a solicitat respingerea apelului declarat de către procuror, a solicitat menținerea sentinței instanței de fond. Suplimentar, inculpatul a comunicat că susține cererea privind aplicarea legii cu privire la amnistie, declarațiile date în instanța de fond le susține integral.

În ședința instanței de apel partea vătămată Gașper Anatolie, fiind citat legal, nu s-a prezentat, din timp nu a comunicat motivele neprezenței, nu a solicitat amânarea ședinței sau judecării cauzei penale în lipsa sa. Colegiul Penal, consultând părțile și ghidându-se de rigorile art. 412 alin. (5) Cod de procedură penală, a dispus judecarea apelului în absența părții vătămate citat legal.

Audiind opiniile participanților la proces, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul penal a ajuns la concluzia de a admite apelul procurorului, cu casarea parțială a sentinței din 27.04.2022 a Judecătoriei Ungheni, în partea încetării procesului penal de acuzația comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) CP și pronunțarea în această parte unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 400 alin.(1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Conform art. 414 alin.(1) CPP, instanța de apel judecând apelul verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

În conformitate cu art.414 alin. (2) CPP, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

În temeiul art.414 alin.(4) CPP, în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor.

Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

Conform art. 415 alin. (1) pct. 2) CPP, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casând sentința parțial sau total, și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În conformitate cu art. 107 alin.(1) și alin.(2) Cod penal al RM, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.

Analizând în ansamblu probele cauzei penale, prin prisma art.101 Cod de

procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de apel ajunge la concluzie că în acțiunile inculpatului Vacari Andrian există indiciile infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducere în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, acțiune care a produs daune considerabile*.

Materialele cauzei penale atestă că, la data de 11.04.2022 până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul Nastas Victor a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, și-a recunoscut vina, nesolicitând administrarea de probe noi, prin cerere scrisă personal, a solicitat examinarea cauzei penale în procedura prevăzută de art. 364¹ CPP, în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, pe care le recunoaște și asupra cărora nu a avut obiecții.

Colegiul Penal reține că, instanța de fond a admis cererea inculpatului privind examinarea cauzei penale în procedura prevăzută de art. 364¹ CPP, iar în cadrul examinării a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ CPP, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că, instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea indicată în rechizitoriu și reținută de către prima instanță.

Astfel, în cadrul ședinței instanței de fond inculpatul VACARI Andrian vinovăția a recunoscut integral, cât și a recunoscut circumstanțele de fapt indicate de procuror în rechizitoriul, precum că a fost comise de către el pentru a avea un câștig bănesc. Nu a solicitat administrarea de probe suplimentare, a fost de acord cu toate probele părții acuzării, prin cerere scrisă a solicitat examinarea cauzei penale în ordinea prevăzută de art. 364¹ CPP, cât și concomitent a depus cerere scrisă referitor la alicarea fața de el a Legii cu privire la amnistie nr.243 din 24.12.2021 (f.d 157, 158, 165).

Colegiul reține că, cu toate că, inculpatul Vacari Adrian a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) CP, vinovăția acestuia se mai dovedește și prin probele administrate legal în cadrul urmăririi penale și verificate prin citire în apel și anume prin:

-Declarațiile părții vătămate Gașper Anatolie, care fiind audiat la etapa de urmărire penală, a comunicat că, este locuitor al s. Șișcani r-nul Nisporeni. De aproximativ 20 ani deține terenuri cu viță de vie. În anul 2013 a înregistrat Gospodăria țărănească „Gașper Anatolie” și se ocupă cu creșterea-recoltarea viței de vie. De obicei, după ce strângea roada toamna, o realiza la fabrica de vin, sau la fure. În anul 2018, poama era foarte ieftină și a hotărât să o depoziteze. A depozitat-o la frigiderul lui Neagu Ivan, un prieten de familie și cu care s-au înțeles verbal, deoarece ei se ajută reciproc. Atunci a depozitat 8 palete de poamă. Un palete de

poamă are o cantitate de 700 kg-800 kg, variază în dependență de cum este așezată poama. În luna octombrie 2018 a depozitat poama, iar în luna februarie 2019 a postat anunț pe site-ul 999.md pentru a realiza această poamă. În anunț a indicat suma de 3 lei per 1 kg. La scurt timp după ce a postat anunțul a fost telefonat de către o persoană de gen masculin, care i-a comunicat că este interesat să procure poamă, i-a explicat unde trebuie să vină. Spre seară a venit acea persoană de gen masculin, s-a prezentat „Andrian”, a spus că este de la Soroca. El era cu un automobil Mercedes Sprinter de culoare albă, la numărul de înmatriculare nu a atras atenția. Apoi s-a uitat la poamă și a spus că ia un palet de poamă însă să îl dea pe datorie, deoarece la el este greu cu banii, a început să spună că copii au probleme de sănătate, că soției trebuie să-i facă operație și tot așa. Atunci, s-a gândit ca să-l ajute și i-a dat un palet pe datorie. S-au înțeles că îi va achita suma de 2,5 lei per kilogram. El a încărcat în bus paletul de poamă și s-a dus. Înainte de pleca el i-a spus s-i elibereze un certificat, ca în caz de îl va opri poliția să aibă dovadă că poama nu-i furată. A fost de acord să-i eliberez astfel de certificat, și atunci el i-a trimis pe viber fotografia buletinului său. Atunci a văzut că se numește Vacari Andrian. Aproximativ peste o săptămână, l-a telefonat și l-a întrebat dacă mai are poamă, deoarece mai dorește să procure. I-a spus că poamă mai are și că poate să vină să ia. A venit și el i-a întins banii și a spus că sunt 1600 lei, nu i-a numărat, i-a pus în buzunar și atît. El a doua oară a venit cu un automobil de model Mercedes Sprinter pe bază lungă, de culoare verzuie-albăstruie. I-a spus că dorește să mai i-a poamă și cît o să încapă în automobil atîta o să i-a. Atunci a luat 4 palete de poamă. A cântărit poama și în total s-a primit 2900 kg, și pe kilogram de asemenea s-au înțeles 2,50 lei. A doua oară el i-ar a început să spună că trebuie să-i facă soției operație și are nevoie de bani și că la moment nu are, după ce o va realiza îi va achita suma de bani. A văzut că pentru primul palet i-a adus banii, s-a gândit că este de treabă și a fost de acord să-i dea poama pe datorie. Peste patru zile, el l-a telefonat iar și l-a întrebat dacă mai are poamă, deoarece mai vroia să vină să ia. Însă i-a spus că nu mai are, deoarece într-adevăr o dăduse. El l-a întrebat dacă nu șite pe cineva dacă nu are poamă de vânzare și el i-a dat numărul unui cunoscut care avea poamă, tot din s. Șișcani r-ul Nisporeni. Peste câteva zile era sfârșitul lunii martie 2019, l-a sunat pe Andrian și l-a întrebat dacă l-a sunat pe cunoscutul său care avea poamă. L-a telefonat cu gândul că dacă s-a înțeles cu cunoscutul său, cînd va veni după poamă să-i aducă și lui datoria, însă el de bani nu a spus nimic, iar despre poama care urma să o procure de la cunoscutul său a spus că e prea scumpă și pe el nu-l aranjează prețul propus de el. Aproximativ peste o lună de zile, văzând că Andrian nu mai sună și nu spune nimic de datorie, a început să-i scrie pe Viber, numărul de telefonul nu-l mai are, deoarece și-a schimbat telefonul, cel pe care îl avea s-a stricat. În mesaj l-a întrebat de datorie, însă el i-a spus să scoată cît trebuie și să-i trimită un număr de cărd. Peste o săptămînă de zile i-a scris iar, și i-a indicat că au fost 4 paleți, în total 2900 kg, și totodată i-a trimis codul de cărd, însă nu i-a răspuns. A doua zi i-a scris iar și i-a spus că are nevoie de bani, însă

i-a răspuns că poate după 15 mai 2019. După 15 mai i-a scris iar, și a răspuns soția lui, care a scris că Andrian este plecat peste hotare și va veni peste două săptămâni. Atunci, peste două ore, l-a telefonat pe Andrian de pe alt număr de telefon și el a răspuns, el când a auzit vocea sa, a spus că este ocupat și îl va suna el și a închis. De atunci nu l-a mai telefonat. Și-a dat seama că el îl minte și nu dorește să-i achite. Peste două săptămâni îi scrie iar, referitor la bani, el i-a răspuns a doua zi, spunând că îl sună când are banii, însă două palete a fost poama rea. Atunci i-a scris ca să-i achite pentru 2800 kg cu 2 lei per kilogram, adică 5600 lei, a mai lăsat de la sine, însă nu i-a răspuns nimic. În luna iunie 2019, data nu ține minte i-a scris că-l va da în judecată, însă el nu i-a răspuns nimic. La sfârșitul lunii iunie 2019 a depus o plângere la poliție pe cazul dat. Peste o perioadă, agentul de poliție l-a telefonat și l-a întrebat dacă Vacari Andrian i-a întors suma de bani, deoarece când ultimul a fost chestionat de către polițist aceasta a spus că el îi va întoarce datoria chiar în acea zi. Însă le-a comunicat că nu l-a telefonat Andrian și nu i-a întors nimic. L-a telefonat iar pe Vacari Andrian și i-a comunicat că îl voi da în judecată, însă el a început să spună că el nu are bani să-i dea, și să facă ce vrea, că el are legături și că tot el o să-i fie dator lui (f.d. 50-52);

- ***Declarațiile martorului Frunze Andrei***, care fiind audiat a comunicat că, este locuitor a s. Șișcani r- ul Nisporeni. Din anul 2013 lucrează la frigiderul ce aparține lui Neagu Ion. În anul 2018 Gașper Anatolie a depozitat o cantitate de struguri la frigiderul lui Neagu Ion. Data nu ține minte sigur, aproximativ în luna martie 2019, la frigider a venit Gașper Anatolie cu o persoană de gen masculin, necunoscută lui, care a spus că dorește un palet de struguri. A cântărit un palet de struguri și i l-a eliberat persoanei respective, după care aceasta a plecat. Despre înțelegerea referitor la plată între Gașper Anatolie și acea persoană nu cunoștea, el doar o elibera și atât. Poate să spună că acea persoană era cu un automobil de model Ford Transit, numerele de înmatriculare nu a reținut, deoarece nu a atras atenția la ele. Peste aproximativ o săptămână acea persoană a revenit spunând că mai dorește să procure poamă. Atunci era seară târziu, aproximativ orele 23:00, l-a telefonat dl Gașper Anatolie și i-a spus ca să-i eliberez persoanei respective cantitatea care o dorește. Acea persoană era cu automobil de model Mercedes Sprinter, și a încărcat 4 palete de poamă. A cântărit poama față de persoana respectivă, nu mai ține minte ce cantitate, poate să spun că un palet cântărește aproximativ între 700-800 kg, variază în dependență cum sunt aranjați strugurii. Acea persoană la acel moment când a luat strugurii s-a uitat la ei, nu avea pretenții la calitatea strugurilor, pentru că era bună. Un palet conține în jur de 88 lăzi, și deoarece era de o înălțime mai mare de cât înălțimea automobilului Sprinter, câteva lăzi se scoteau din palete și se aranja în așa fel ca să încapă în bus, astfel s-a văzut cu certitudine că poama nu era stricată. După ce s-a încărcat persoane respectivă a plecat, după aceea nu l-a mai văzut. Peste o perioadă, Gașper Anatolie i-a comunica că persoana respectivă care a luat poama nu s-a mai achita nici până la ziua de azi. Menționează că prima dată, când a venit acea

persoană era cu soția sa, iar a doua oară a venit cu o persoană de gen masculin, și care l-a ajutat la încărcat strugurii, acesta nu s-a uitat la calitatea poamei, strugurii i-a verificat doar persoana care a procurat-o (f. d. 55-56);

- **informația privind convorbirea prin mesaje scrise de pe aplicația „Viber” dintre Gașper Anatolie și Vacari Andrian**, unde sunt fixate sms-urile lui Gașper Anatolie prin care solicită lui Vacari Andrian să-i achite pentru poama care a primit-o, însă Vacari Andrian sub diferite pretexte amână efectuarea plății pentru struguri. (f. d. 57-69);

- **procesul verbal de confruntare efectuat între partea vătămată Gașper Anatolie și bănuitul Vacari Andrian** (f. d. 82-85).

Apresiasi probele pe cauza penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând concomitent argumentele din rechizitoriu în raport cu probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, Colegiul penal constată că instanța de fond a stabilit corect situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Țurcan Nicolae încadrarea juridică corespunzătoare, și anume infracțiunea prevăzută de art.190 alin. (1) Cod penal, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducere în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, acțiune care a produs daune considerabile*.

Colegiul penal reiterează că, sentința din 27 aprilie 2022 a Judecătorei Ungheni a fost contestată de către acuzatorul de stat doar în partea încetării procesului penal și liberării de pedeapsă a lui Vacari Andrian în legătură cu intervenirea actului amnistiei, iar prin urmare instanța de apel consideră necesar a se expune doar în această parte și doar în partea solicitărilor enunțate.

În contextul circumstanțelor relevate supra, Colegiul Penal reține că instanța de fond corect l-a recunoscut vinovat pe Vacari Adrian de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) CP, însă incorect a dispus încetarea procesului penal și a liberat de pedeapsă penală a acestuia în legătură cu intervenirea actului de amnistie, în temeiul Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Colegiul penal menționează că, actuală practica instanțelor judecătorești naționale, insuflată și menținută de către Curtea Supremă de Justiție prin jurisprudența sa recentă (anii 2022-2023), impune soluția de încetare a procesului penal în baza actului de amnistie în conformitate cu cererea inculpatului privind aplicarea actului de amnistie, doar în cadrul ședinței preliminare sau în ședința de judecată până la începerea cercetării judecătorești a probelor, la etapa cererilor și demersurilor, iar în cazul în care instanța de judecată a început cercetarea judecătorească prin audierea părților și cercetarea probelor și la această etapă inculpatul intervine cu cerere de aplicarea amnistiei, instanța judecătorească urmează să finiseze cercetarea probelor și să adopte sentința de condamnare inculpatului cu aplicarea pedepsei și liberării

acestui de executarea ei, în temeiul actului de amnistie, soluție prevăzută de art. 389 alin.(4) pct.2) CPP, deoarece aplicarea amnistiei față de inculpat nu constituie temei de reabilitare a persoanei.

Prin urmare, Colegiul penal menționează că instanța de fond în urma admiterii cererii inculpatului după începerea audierii inculpatului și cercetării probelor, urma să recunoască vinovat pe inculpatul în cauză de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal, să aplice acestuia pedeapsă și ulterior să-l dispună liberarea lui de executarea pedepsei în legătură cu aplicarea amnistiei, această din urmă având efectul liberării de pedeapsa aplicată.

Astfel, cu referire la numirea pedepsei penale, Colegiul penal conchide că, în conformitate cu art. 7 alin. (1) Codul penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Conform art. 61 alin.(1) –(2) Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Colegiul penal reține că, individualizarea pedepsei este un proces personal – rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, ce nu trebuie conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv, el implicând obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

În conformitate cu art. 75 alin.(1)-(2) Codul penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Instanța de judecată este în drept să stabilească o pedeapsă mai aspră din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura scopul pedepsei.

La stabilirea pedepsei și mărimea acesteia urmează a ține cont de criteriile de individualizare a pedepsei.

Prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedeapsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă

pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Pentru stabilirea unei pedepse echitabile, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

Astfel, la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel ține cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Colegiul menționează că, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța de apel la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Vacari Adrian ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave prin prisma prevederilor art. 16 Codul penal, de personalitatea inculpatului, de faptul că a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, nu are antecedente penale, a recuperat prejudiciul moral și material stabilit prin acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, în conformitate cu prevederile art.76, 77 Codul penal, careva circumstanțe atenuante și/sau agravante nu s-au stabilit.

Prin urmare, la stabilirea limitei pedepsei Colegiul penal va determina pedeapsa inculpatului în limitele sancțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal al RM, care prevede în calitate de pedeapsă - *amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani*, iar pornind de la faptul că inculpatul a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii imputate și cauza penală a fost examinată în temeiul cererii scrise a inculpatului conform art.364¹ CPP, pe baza

probelor administrate la faza de urmărire penală, limitele minime și maxime a sancțiunii, vor fi reduse, în cazul pedepsei cu amendă cu 1/4, iar în cazul pedepsei cu munca neremunerată și închisoare, limitele pedepsei vor fi reduse cu o treime.

În acest sens, Colegiul penal menționează că, reieșind din gravitatea infracțiunii comise, gradul prejudiciabil al faptei săvârșite, de persoana inculpatului VACARI Adrian, care a recunoscut vina, anterior nu a fost condamnat, Colegiul penal v-a aplica inculpatului o pedeapsă echitabilă și proporțională faptei comise, la caz, amendă în mărime de 600 unități convenționale, ceea ce constituie sumă de 35000 (treizeci și cinci mii) lei.

Subsidiar, Colegiul penal punctează că, în conformitate cu art.107 alin. (1) Codul penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Sub acest aspect, Colegiul Penal atestă că, la data de 24 decembrie 2021, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Legea nominalizată a fost publicată în Monitorul Oficial la data de 31 decembrie 2021, intrând în vigoare de la această dată.

În particular, potrivit art. 1 alin. (1) al Legii nr. 224 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova se indică că, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art. 2–5,

În corespundere cu prevederile art. 2 din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, (1) procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. (2) Procesul penal în privința infracțiunilor ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite până la adoptarea prezentei legi de persoane care, la data comiterii infracțiunii, nu atinseseră vârsta de 18 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare a cauzei. (3) Încetarea procesului penal conform alin.(1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate. (4) În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1)–(3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art.1 și nu cade sub incidența art.6.

În acest context, instanța de apel notează că, inculpatul Vacari Adrian a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Codul penal, infracțiune care a fost comisă până la adoptarea Legii RM nr. 243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, iar sancțiunea 190 alin.(1) CP stabilește pedeapsă cu 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani și este atribuită conform art. 16 Cod penal, categoriei infracțiunilor mai puțin grave, iar pentru cazul de aplicare inculpatului pedepsei cu amendă, limitele sancțiunii minime și maxime se reduc cu 1/4 conform art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Colegiul penal menționează că, în cursul judecării cauzei, la orice etapă a procedurilor, inculpatul este în drept, prin acord scris, să solicite aplicarea amnistiei în privința sa, în temeiul art. 2 alin.(1)-(3) al Legii nr. 243 din 24.12.2021, și conform materialelor cauzei penale, în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, inculpatul Vacari Adrian și-a manifestat acordul scris privind aplicarea în privința lui a actului amnistiei.

Verificând aplicabilitatea art.2 alin.(1)-(3) din Legea nr.243 din 24.12.2021, față de inculpat, Colegiul penal reține că, urmează a fi precizat, dacă inculpatul nu face parte din categoriile persoanelor, pentru care prin art.6 din Legea menționată, au fost instituite restricții de aplicarea art.1-5 din această lege, și anume: dacă inculpatul anterior a fost condamnat pentru săvârșirea cu intenție a infracțiunii grave, deosebit de grave sau excepțional de grave executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare; dacă este inculpat pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni în locurile de detenție; dacă este inculpat pentru una din infracțiunile prevăzute de art.6 alin.(1) lit.d), f) din Legea nr.243 din 24.12.2021; dacă a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.6 alin.(1) lit.e) din Legea nr.243 din 24.12.2021; dacă inculpatul anterior nu a beneficiat de actul de amnistie sau de grațiere de pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei alte infracțiuni; dacă în privința inculpatului a fost înlăturată anterior răspunderea penală de trei sau mai multe ori, în temeiul împăcării părților conform prevederilor art.109 CP (nr.985/2002).

În acest punct de analiză, este relevant de a preciza că, înainte de a aplica actul amnistiei față de inculpat, instanța urmează să determine, dacă aceasta anterior nu a beneficiat de actul de amnistie sau de grațiere, în privința lui nu a fost încetat procesul penal, în legătură cu împăcarea părților, anterior nu a mai fost condamnat pentru comiterea infracțiunilor grave, deosebit de grave sau excepțional de grave.

Astfel, reieșind din textul legii precitat, se conchide că, pentru a avea circumstanțe care împiedică aplicării amnistiei față de persoana inculpatului, *este suficient să fie întrunite cel puțin unul dintre criteriile enumerate supra.*

Prin urmare, Colegiul Penal constată că la cazul dedus judecării inculpatul nu cade sub incidența nici unei restricții formulate în art. 6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021.

Din aceste considerente, fapta incriminată, constatată în ședința instanței de apel, cât și persoana inculpatului, care anterior nu a mai beneficiat de actul de amnistie sau grațiere, infracțiunea incriminată inculpatului a fost comisă până la adoptarea Legii nr. 243 din 24.12.2021, pentru care Legea penală prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, inculpatul solicitând în scris eliberarea de pedeapsă în legătură cu intervenirea actului de amnistie.

Potrivit art. 107 alin.(1) și alin.(2) Cod penal al RM, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.

Conform art. 389 alin. (4), pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal și în cazurile prevăzute în art. 89 alin. (2), lit. a), b), c), e), f) și g) Cod penal.

Pentru motivele expuse supra, deși vinovăția inculpatului, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal al RM, este adevărată, instanța de apel va dispune eliberarea inculpatului de executarea pedepsei penale, or, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale, a executării pedepsei, precum și altor consecințe ale condamnării, cu excepția celor prevăzute de lege expres.

Din acestea considerente, Colegiul Penal va admite apelul declarat de către acuzatorul de stat, va casa sentința parțial, pronunțând în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În conformitate cu art. 415 alin. (1), pct. 2), art. 417-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Apelul declarat de către procurorul Teodor Diaconu se admite.

Se casează parțial sentința din 27 aprilie 2022 a Judecătoriei Ungheni în privința inculpatului Vacari Andrian, în partea încetării procesului penal în temeiul amnistiei, și în această parte se pronunță o hotărâre nouă potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Lui Vacari Andrian, recunoscut vinovat prin sentința din 27 aprilie 2022 a Judecătoriei Ungheni de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal, în conformitate cu art. 364¹ alin.(8) CPP, i se aplică pedeapsa cu amendă în mărime de 600 unități convenționale ceea ce constituie sumă de 35000 lei, și conform art.2 alin.(1)-(3) din Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Vacari Andrian se eliberează de executarea pedepsei aplicate.

În rest sentința se menține.

Decizia este executorie din momentul pronunțării, și poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Pronunțarea deciziei motivate va avea loc la 11.04.2023, ora 14:00.

Președintele ședinței, judecător:
Spoială

Alexandru

Judecătorii:

Dorin Dulghieru

Sergiu Daguța

